

**DOSSIER
LIFEGUARDS**

cnv Jongeren

ZELF AAN DE SLAG MET LIFEGUARDS [SCHOOL] - LESPAKKET

Het project Lifeguards is uitgevoerd door CNV Jongeren en mogelijk gemaakt door het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Lifeguards is uitgevoerd van juni –december 2012.

VOORAF

Op elke werkvloer is het belangrijk dat iedereen weet hoe het werkt. Rondom veiligheid bijvoorbeeld, of hoe je met klanten omgaat. Helaas komen er op deze werkvloer nog te vaak ongevallen voor met jong personeel. Jonge bijbaners bijvoorbeeld, maar ook stagiairs. Om deze reden is CNV Jongeren in 2012 samen met het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid een nieuwe campagne begonnen: Lifeguards!

Met deze campagne wilden we niet primair een algemeen groot en breed bereik realiseren, maar gericht inzoomen op de doelgroep waar voor de toekomst in eerste instantie de meeste noodzaak voor verbetering is. De campagne in 2012 richtte zich op bewustwording en empowerment van jongeren, met een verandering op cultuurniveau binnen organisaties en bedrijven waar de grootste risico's spelen als gevolg.

Wat een half jaar is het geweest! Onze aanwezigheid bij vakantiewerkgevers, stagebedrijven én op scholen heeft flink wat stof doen opwaaien. En tot nieuwe inzichten geleidt. We merkten een verschuiving in de vraag wat betreft informatiebehoefte: niet alleen fysieke veiligheid (machines, gezondheid) maar juist ook emotionele veiligheid (mentale veiligheid) moet veel meer op de agenda komen te staan. Daarnaast bleek er een dringende behoefte aan informatie en training door onze Lifeguards binnen het Middelbaar Beroepsonderwijs (MBO). De stage is een essentieel onderdeel binnen deze onderwijsvorm, en leerlingen moeten al vanaf jonge leeftijd fulltime aan de slag binnen het bedrijfsleven. Coaching en informatie rondom veiligheid wordt vanuit het onderwijs nog nauwelijks gefaciliteerd, met alle gevolgen van dien.

Het eerste jaar Lifeguards was een zinvol experiment, een experiment die de noodzaak van voorlichting rondom veiligheid voor jonge personeel duidelijk én mogelijk heeft gemaakt. In 2013 willen we graag onze kennis en ervaringen beschikbaar maken voor een nieuwe lichting. Scholen stimuleren en begeleiden zelfstandig met een team Lifeguards aan de slag te gaan binnen hun eigen instelling.

Over dit document

Het werk van onze Lifeguards zit er voorlopig even op. Maar we vinden het wel belangrijk dat veiligheid op de agenda blijft staan: binnen het bedrijfsleven en op scholen. Daarom bieden we met deze handleiding de mogelijkheid om zelf met de activiteiten van Lifeguards aan de slag te gaan. Via duidelijke uitleg en praktische tools.

Meer weten?

Kijk voor meer informatie op www.facebook.com/cnvjlifeguards of neem contact op met CNV Jongeren.

CONTACTINFORMATIE

CNV JONGEREN
Postbus 2475
3500 GL Utrecht
030 751 1850

www.cnvjongeren.nl
info@cnvjongeren.nl

twitter.com/cnvjongeren
facebook.com/cnvjongeren
facebook.com/cnvjlifeguards

VOOR DE COÖRDINATOR

Docenten kunnen er voor kiezen de voorlichting zelf te geven of zelf een team Lifeguards op te leiden.

Een team Lifeguards binnen de school of het bedrijf kan een positieve bijdrage leveren aan de mate van veiligheid op de werkvloer. Peervoorlichting (voorlichting krijgen van je 'gelijke') is effectief en laagdrempelig.

Lifeguards kunnen redelijk zelfstandig functioneren. Wel is het belangrijk dat er vanuit de opleiding of het management één duidelijk aanspreekpunt aanwezig is om aan te sturen, te coachen en continuering te waarborgen. Hou er daarnaast rekening mee dat 'eigen' Lifeguards ook nog ondersteuning nodig hebben op het gebied van presenteren en voorlichting geven. Wilt u voor dit laatste ondersteuning ontvangen? Neem dan contact op met CNV Jongeren.

Stageopdracht

De presentatie is een korte kennismaking met veilig werken op je stageplek. Als vervolg op deze presentatie willen we adviseren de leerlingen de aanvullende stageopdrachten te laten maken. Dit biedt een specifiek inzicht in de veiligheidsaspecten waar zij zelf tijdens hun stage mee te maken hebben.

LIFEGUARDS WERVEN EN TRAINEN

Wie zijn de Lifeguards?

Lifeguards zijn studenten of jonge medewerkers die goed getraind en geïnformeerd zijn over veilig en gezond werken. Hoeveel Lifeguards je nodig hebt is afhankelijk van de grootte van je bedrijf of van het aantal school klassen dat je wilt gaan voorlichten.

Lifeguards informeren jonge werknemers en medestudenten over de gevaren op de werkplek. Wat zijn de regels en lastige zaken? Waar moeten we op letten en wat mag wel en niet? Lifeguards helpen je ook om het gesprek aan te gaan met je leidinggevende of stagebegeleider. Hoe maak je problemen bespreekbaar?

Lifeguards hebben een aantal taken:

- ★ Voorlichting geven aan collega's of voor de eigen klas
- ★ Fungeren als aanspreekpunt bij vragen en of problemen
- ★ Fungeren als schakel tussen de (jonge) werkvloer en de leidinggevende of werkgever
- ★ Vragen beantwoorden via social media: Facebook en Twitter

Het grote voordeel van een 'eigen' Lifeguards Team binnen de school is dat de informatie specifiek kan worden afgestemd op de studenten. Denk aan duidelijke contactinformatie bij problemen en stageopdrachten die passen bij de opleiding. Wees hier zelf ook inventief in!

TOOLS

- 🕒 **PREZI Voorlichting en handleiding**
- 🕒 **Stageopdracht**
- 🕒 www.facebook.com/cnvjlifeguards

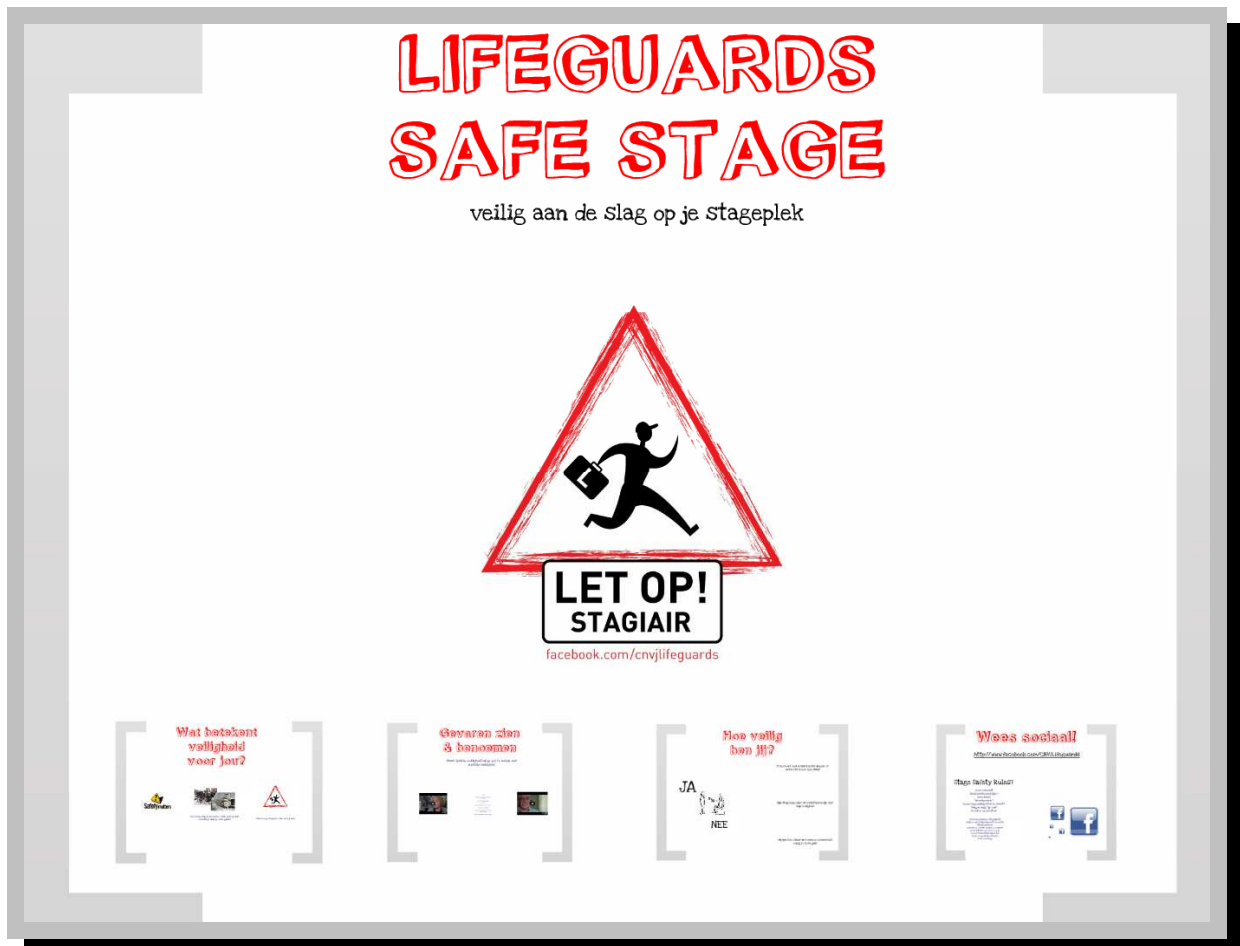
VOORLICHTING LIFEGUARDS

Bij deze voorlichting hoort een Prezi Presentatie*. Deze is online te vinden via <http://tinyurl.com/bd4ll7u>

***Om een Prezi te kunnen bekijken is het noodzakelijk om een gratis account aan te maken.**

1. Welkom

Verwelkom iedereen. Vandaag gaan we het met elkaar hebben over veilig werken bij jullie op de werkvloer.

2. Maak kennis met de Lifeguards!

Wie zijn de Lifeguards precies?

Lifeguards zijn studenten of jonge medewerkers die goed getraind en geïnformeerd zijn over veilig en gezond werken. Hoeveel Lifeguards je nodig hebt is afhankelijk van de grootte van je bedrijf of van het aantal school klassen dat je wilt gaan voorlichten.

Lifeguards informeren jonge werknemers en medestudenten over de gevaren op de werkplek. Wat zijn de regels en lastige zaken? Waar moeten we op letten en wat mag wel en niet? Lifeguards helpen je ook om het gesprek aan te gaan met je leidinggevende of stagebegeleider. Hoe maak je problemen bespreekbaar?

3. Wat betekent veiligheid voor jou?

Eerst even opwarmen... wat betekent veiligheid voor jou?

Wat betekent veiligheid voor jou?

Safety matters

Een koude dag in december, waar denk je aan voordat je naar je werk gaat?!

Starten op je stageplek, waar denk je aan?

🕒 Vraag een aantal leerlingen naar hun mening

- Waar denk je aan bij het woord veiligheid? Alleen fysieke veiligheid?
- Waar houd je extra rekening mee als het koud is? Denk je extra aan veiligheid?
- Denk je aan je veiligheid als je je eerste stagedag hebt?
- Waar heb je van te voren allemaal over na gedacht/ moeten regelen?
- Wat komt er allemaal kijken bij je eerste stagedag?

4. Gevaren zien en benoemen

Natuurlijk is het belangrijk om ervoor te zorgen dat je niet lichamelijke klachten of ongelukken krijgt, maar minstens zo belangrijk is de sociale veiligheid. Want als je je niet veilig voelt op jouw werkplek, wat doe je dan? Natuurlijk kan je voor echt grote problemen met je werkgever bij de vakbond aankloppen, maar soms kan het al met de werkgever zelf worden besproken. Daarnaast is het ook belangrijk om alert te zijn in jouw omgeving. Zou jij een collega in nood helpen? Ook als het in het volgende filmpje wordt een goed beeld geschetst over wat pesten met iemand kan doen.

Gevaren zien & benoemen

Naast fysieke veiligheid heb je ook te maken met
mentale veiligheid.

1234567890

1000 beschadigde arbeidsongevallen
per jaar

5000 ernstige ongevallen
per jaar

250000 ongevallen met verzuim
in 2012

25 per 1000 verzuimden

Jongeren 10 per 1000 verzuimden
in 2012

Ongeveer 10 miljoen vakanties
per jaar

- 🕒 Bekijk het filmpje over stagelopen
- *Herkennen jullie de klachten die genoemd worden als je gaat stage lopen?*
- 🕒 Lees de feiten voor. Verzuim betekent dat je door het ongeval niet meer op je werk kan verschijnen. Vraag de volgende vragen aan de groep:
 - *Wat is er zo opmerkelijk aan deze feiten? Hadden jullie dat verwacht?*
 - *Waarom juist bij jongeren meer kans?*
 - *Hoe kunnen we dit risico verkleinen?*
- 🕒 Bekijk het filmpje over pesten op het werk. Maak het persoonlijk met verhalen uit de klas en laat ze goed nadenken over dit onderwerp.
 - *Wat zou je doen als je zelf in die situatie zit?*
 - *Wat doen jullie als zoiets voorkomt? Hoe kun je iemand helpen?*

5. Hoe veilig ben jij?

We gaan even een klein spel doen om te testen hoe we persoonlijk al op veiligheid letten? Ik stel 3 vragen. Ben je er mee eens dan blijf je staan ben je daar niet mee eens dan ga je zitten.

Hoe veilig ben jij?

Ik neem het voor iemand op als diegene er onterecht alleen voor staat

JA

NEE

Mijn stagebegeleider is verantwoordelijk voor mijn veiligheid

Wij spreken elkaar aan wanneer iemand niet veilig te werk gaat

🕒 Probeer bij elke stelling door te vragen aan de groep. Probeer de groep met elkaar in gesprek te laten gaan over de stellingen.

- *Waarom doe je dat en waarom niet.*
- *Vinden jullie dat je dat moet doen?*
- *Wat zou de ideale situatie moeten zijn?*
- *Hoe bereiken jullie die ideale situatie?*

6. Wees Sociaal!

Wees sociaal!

<http://www.facebook.com/CNVJLifeguards>

Stage Safety Rules?

Overeenkomst
Eindverantwoordelijke?
Verzekerd?
Inwerkperiode?
Goede begeleiding EN in de buurt!
Vragen mag! Jij leert
Rechten en plichten?

Zoek een passende stageplaats
Maak vooraf afspraken met een vaste
stagebegeleider
Gebruik de eerste weken voor jezelf
Houd kritiek nog even voor je
Vooraf tussentijds bijpraten
Neem zorgvuldig afscheid
Jouw ervaring?

🕒 Stage Safety Rules

Je lekker voelen op je werk en veilig aan de slag kunnen is niet alleen van toepassing op je bijbaan. Juist op je stage moet je een fijne eerste indruk krijgen van Het Werk. Misschien regelt de school nu nog een hoop, maar heb je wel eens nagedacht over de volgende punten?

- *Bij wie kun je terecht als er problemen zijn op je stage?*
- *Wie van jullie heeft er een stagecontract? En wie heeft 'm ook doorgelezen?*

🕒 Wees sociaal

Om alles wat er vandaag is besproken te bewaren of te delen met andere stagiaires of collega's kun je via facebook iets leuks posten. Deel hier je kennis en ervaring rondom veilig werken. Waar moeten jongeren op letten en hoe kunnen ze dat doen? Via deze pagina kun je ook adviezen krijgen over veilig werken en natuurlijk adviezen geven.

Vinden wij hier veiligheid op de werkvloer allemaal belangrijk? 'Like' dan deze pagina. Je krijgt dan veel extra informatie over een veiliger werkvloer. Ook is het erg handig om te laten zien hoe jullie risico's vermijden. Post dit dan steken wij er weer wat van op.

- 🕒 Pak nu allemaal je smartphone! En Like deze page. Deel je ideeën met klasgenoten of maak een groepsfoto met de klas.

STAGEOPDRACHT: JOUW STAGEPLEK & VEILIGHEID

Waar je precies tijdens je stage op moet letten is er specifiek per bedrijf. Met deze opdracht breng je jouw werkplek in beeld. Ga op onderzoek uit, interview collega's en kom er achter hoe het er bij jou aan toe gaat.

OVER JEZELF

Dit ben ik:

Hier loop ik stage:

Ik doe deze opleiding:

WEET WAAR JE ZIT

In wat voor bedrijf zit je? (denk kantoor, werkplaats, buiten etc.)
Stel, er is brand. Waar zit je dichtstbijzijnde vluchtroute?
En waar is de brandblusser, de blusdeken en de EHBO-does?

WEET WIE JE BENT

Wat is je functie? Heb je hier een VCA (veiligheid, gezondheid en milieu Checklist Aannemers) voor nodig?
Voldoe je aan alle verplichte veiligheidseisen?
Welke verantwoordelijkheden heb je?
Welke taken mag je niet uitvoeren? Waarom niet?
Waar moet je extra goed opletten?

WEET WIE ER ZIJN

Wie is je eerste aanspreekpunt bij problemen?
Hoe kun je hem of haar bereiken? Wanneer?
Wie kun je aanspreken als je eerste aanspreekpunt er niet is?
Welke collega moet je benaderen als taken buiten jouw verantwoordelijkheid vallen?
Wie zijn de BHV'ers (bedrijfshulpverleners) bij jou in het bedrijf? Zijn zij altijd aanwezig?
Hoe word je BHV'er?

MAAK EENS KENNIS [MEER DOE-OPDRACHTEN]

- ⌚ Verzamel-verzamel: welke veiligheidsactiviteiten worden er al georganiseerd binnen jouw bedrijf? Welke handleidingen zijn er? Leg een document aan met alle veiligheidseisen, informatiepakketten en andere acties.

- ⌚ Interview de bedrijfshulpverlener. Welke taken en verantwoordelijkheden heeft hij/zij? Is er wel eens een voorval geweest?

- ⌚ Het rampenscenario. Fotografeer 3 situaties op je werkplek. Wat kan er misgaan? Hoe kan dit voorkomen worden? (en post dit ook op [Facebook.com/cnvjlifeguards](https://www.facebook.com/cnvjlifeguards). Vindt je baas dit een beetje spannend? De naam van je bedrijf hoeft niet vermeld te worden).

- ⌚ Informeer je collega's. Verzin een activiteit om de kennis die je met de opdrachten hebt opgedaan te delen op je werk. Dit kan een presentatie zijn of een prikbord in de gang met tips en informatie. Of bedenk een ludieke actie! Het gaat er om dat je samen met je collega's je werkplek een stukje veiliger maakt.